

Tid Torsdagen den 17 juni 2021 kl. 16.30 – 16.50
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justering Måndagen den 28 juni 2021, §§ 1-18, 20-23, 25-26

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 17 juni 2021, §§ 19, 24

Johan Nilsson

Emilia Bjuggren

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Johan Nilsson (M) ordföranden

Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden

Annika Elmlund (M)

Bo Sundin (M)

Arne Fredholm (M)

Peter Backlund (L)

Hampus Rubaszkin (MP)

Susanne Wicklund (C)

Maria-Elsa Salvo (S)

Christina Wallmark (SD)

Tjänstgörande ersättare:

Stefan Hell Fröding (S) för Anders Göransson (S)

Susanne Urban (V) för Clara Lindblom (V)

Catharina Gabrielsson (V) för Jonathan Metzger (V)

Ersättare:

Niklas Sandstedt (M)

Bo Fellström (M)

Fredrik Sand (M)

Joakim Rönnbäck (L)

Torsten Lindström (KD)

Ida Mohlander (S)

Andreas Lind (S)

Anders Edin (SD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Johan Castwall, Jenni Almgren, Timmie Aspelin, Ann-Charlotte Bergqvist, Göran Carlberg, Lena Holm, Sara Lundén, och Daniel Roos samt borgarrådssekreteraren Daniel Carlsson-Mård och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-7

§ 7**Årsrapport 2020 för exploateringsnämnden. Svar på remiss från Stadsrevisionen**

Dnr E2021-01689

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner exploateringskontorets tjänsteutlåtande som yttrande över revisionsberättelse och årsrapport 2020 för exploateringsnämnden.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 24 maj 2021.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin (MP), Susanne Wicklund (C) och Christina Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Catharina Gabrielsson m.fl. (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Delvis godkänna ärendet.
- 2 Exploateringskontoret återkommer till nämnden under hösten med en uppföljning av åtgärder som vidtagits med anledning av stadsrevisionens starka kritik, samt att därutöver anföra följande:

Stadsrevisionen för fram mycket allvarsamma synpunkter på nämndens verksamhet. Det är också allvarligt att flera punkter är återkommande sedan förra året.

Allvarliga brister i den interna kontrollen

”Vi bedömer i likhet med föregående år att den interna kontrollen inte har varit helt tillräcklig. Årets granskningar visar på brister exempelvis avseende direktupphandlingar” skriver revisorerna till exploateringsnämnden (Årsrapport 2020 – exploateringsnämnden, dnr: RVK 2021/4).

Stadsrevisionen menar att den interna kontrollen behöver utvecklas. De har bland annat upptäckt att en otillåten direktupphandling genomförts, att det finns brister i redovisningen av representation och att fakturor attesterats av fel personer vid förtroendekänsliga poster. Det saknas också

en dokumenterad rutin/process för hur medarbetare ska agera vid misstanke om oegentligheter och till vem denne ska vända sig. Flertalet av rekommendationerna från tidigare år som inte har åtgärdats rör också den interna kontrollen.

Från sidan 13 kan vi läsa om granskningen av internkontroll. Gällande direktupphandling skriver stadsrevisionen: ”Granskningen visar bland annat att nämnden inte har fastställt riktlinjer för direktupphandling i enlighet med lagkrav och stadens regler. [...] Verifieringen visar också att det finns brister avseende bland annat seriositetskontroller, avtalstecknande, konkurrensutsättning och dokumentation samt att en otillåten direktupphandling identifierades. [...] Nämnden saknar även en systematisk uppföljning och kontroll för att säkerställa att direktupphandlingar sker i enlighet med LOU och stadens regler.” (Årsrapport 2020 – exploateringsnämnden, dnr: RVK 2021/4, s. 13.)

En annan del av granskningen av internkontrollen rör förtroendekänsliga poster. Stadsrevisionen skriver: ”För resterande transaktioner fanns avvikelser, bland annat saknades erforderliga underlag, vilket gjorde att momsens inte kunde bedömas. Två av de granskade fakturorna bedömdes även som felkonterade och tre fakturor var attesterade inte av överordnad. [...] Dessutom hade flera av transaktionerna konterats på investeringsprojekt vilket inte är i enlighet med god redovisningssed. [...] Exploateringskontoret genomförde även en egen kontroll av samtliga fakturor avseende resor, representation och kurser/utbildning för perioden januari till oktober 2020, vilket omfattade 111 fakturor. För 76 fakturor identifierades avvikelser avseende avsaknad av underlag och/eller felaktig attestant.” (Årsrapport 2020 – exploateringsnämnden, dnr: RVK 2021/4, s. 16.)

Det finns även brister i den interna kontrollen av konsulttjänster. Kontoret måste säkerställa att avtalade villkor följs och att betalning sker enligt gällande villkor.

Kritiken från stadsrevisionen är allvarlig. Kontoret har genomfört en otillåten direktupphandling, redovisningen av representation har stora brister och fakturor har attesterats av fel personer vid förtroendekänsliga poster. Det saknas en dokumenterad rutin/process för hur medarbetare ska agera vid misstanke om oegentligheter och till vem denne ska vända sig. Flertalet av rekommendationerna från tidigare år har inte åtgärdats kontrollen.

Vi kräver därför att exploateringskontoret återkommer till nämnden i höst med en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att komma tillrätta med dessa allvarliga brister.

Allvarliga brister i måluppfyllnaden

Stadsrevisionens granskning slår fast att nästan inga årsmål uppfyllts för antalet markanvisade bostäder och antalet påbörjade bostäder samt att avvikelserna inte har förklarats på ett tillfredsställande sätt i verksamhetsberättelsen.

Vidare kvarstår flertalet rekommendationer rörande markanvisningar från tidigare års granskning. Ett exempel gäller dokumentation och redovisning av utförda kontroller av byggherrar inför markanvisningsbeslut. Ett annat exempel gäller rutiner för att säkerställa att markanvisningsbeslut följs upp inom två år. Att kontoret inte åtgärdat detta är olyckligt och försvårar möjligheten till måluppfyllelse.

Det är tydligt att bostadsbyggandet vek ner efter valet år 2018. I maj varje år har den grönbå majoriteten meddelat att de skriver ner prognosen för bostadsbyggandet från 10 000 till 5 500. Samtidigt vet vi att majoriteten har stoppat eller skjutit upp över 5 000 bostäder sedan valet.

Förra mandatperioden ökade stadens byggande till rekordnivåer. Nu ser vi redan konsekvenser av skiftet i bostadspolitik. Istället för att bygga bostäder inleder den borgerliga majoriteten ombildningar av hyresrätter. Samma politik som när de borgerliga styrde förra gången.

En viktig förklaring till detta är politisk oförmåga. Både konjunkurläget och coronapandemins påverkan på ekonomin var väl kända när de satte målen som de nu tvingas skriva ner. Den förklaring som återstår är att majoriteten inte klarar av att komma överens. På bara några månader har tusentals bostäder stoppats eller skjutits på framtiden eftersom de inte klarar att fatta beslut. Därför bromsar byggandet in samtidigt som vi har bostadsbrist. Svart på vitt ser vi nu att det är viktigare att hålla alla partier i majoriteten på gott humör än att bygga.

Beslutsgång

Ordföranden Johan Nilsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Johan Nilsson m.fl. (M), Peter Backlund (L), Hampus Rubaszkin m.fl. (MP), Susanne Wicklund (C) och Christina Wallmark (SD).

Reservation

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Catharina Gabrielsson m.fl (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Christina Wallmark (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte har varit helt tillräcklig. Av genomförda granskningar framgår att det bland annat finns brister i nämndens genomförande och dokumentation.

Det vore positivt med en specificerad och åtgärdsinriktad redovisning från kontorets sida där

- 1) respektive brist beskrivs
- 2) orsaken till att denna brist har uppkommit
- 3) vilka åtgärder som vidtagits
- 4) en tidsplan anger när bristerna avses vara åtgärdade.

Sammanställningen får gärna göras i punktform.

I rapporten står bland annat:

”Det är också angeläget att nämnden i större omfattning åtgärdar de brister som revisorerna framfört i tidigare års granskningar. De rekommendationer som kvarstår rör i många fall nämndens interna kontroll exempelvis gällande markanvisning, delegation och dataskyddsförordningen.”

Vi emotser en uppföljning av detta resonemang och att rekommendationer antingen följs och redovisas, alternativt varför rekommendationer ej ska följas upp.

Gällande Slussen

”För projekt Slussen redovisas 194 mnkr högre nettoutgifter än prognosen i verksamhetsplanen. Avvikelsen förklaras bland annat av forceringsutgifter för att färdigställainför öppnandet av huvud- bron, ökade utgifter till följd av försening av renoveringen av Lokattens trappa samt ökande projekteringskostnader för delområde berg och vatten. I juni behandlade exploateringsnämnden en lägesredovisning för projekt Slussen.

Av lägesredovisningen framgår att projektets totala nettoutgift bedöms öka med 1 375 mnkr, motsvarande 13,5 procent, jämfört med reviderat genomförandebeslut från 2015.”

Det vore lämpligt och önskvärt att redovisa mer i detalj och uppdelat i budgetkostnader samt vilka aktörer som eventuellt

har erhållit ökade utbetalningar eller på annat sätt står för den i rapporten nämnda ”forceringsutgifterna”. Det vore även lämpligt att redovisa på vilket sätt som avtal har skrivits vad gäller eventuella förseningar och på vilket sätt eventuella ökade utgifter vid ingående av avtal hade avsetts att fördelas – liksom om dessa förseningskostnader hade kunnat minskas genom till exempel ett senare färdigställande.

Vi instämmer i övrigt i revisionsrapportens skrivningar enligt följande samt emotser en åtgärdsinriktad rapportering om vilka åtgärder som har vidtagits.

Vid protokollet
Timmie Aspelin